C/2024/2860

23.4.2024

Zhrnutie rozhodnutia Komisie

z 25. mája 2023,

ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú s vnútorným trhom a s fungovaním Dohody o EHP

(Vec M.10807 – Viasat/Inmarsat)

[oznámené pod číslom C(2023) 3528]

(Iba anglické znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(C/2024/2860)

Komisia prijala 25. mája 2023 *rozhodnutie vo veci fúzie podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi* ([1]), a najmä podľa článku 8 ods. 1 uvedeného nariadenia. Úplná verzia tohto rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter, je k dispozícii v anglickom jazyku na webovom sídle Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž na tejto adrese: *https://competition-cases.ec.europa.eu/search*.

1. ÚVOD

1. Priloženým rozhodnutím sa nadobudnutie podniku Inmarsat Group Holdings Limited (ďalej len „**Inmarsat**“, Spojené kráľovstvo) podnikom Viasat, Inc. (ďalej len „**Viasat**“ alebo „**oznamujúca strana**“, Spojené štáty) vyhlasuje za zlučiteľné s vnútorným trhom a s fungovaním Dohody o EHP v súlade s článkom 2 ods. 2 a článkom 8 ods. 1 nariadenia o fúziách a článkom 57 Dohody o EHP. Podniky Viasat a Inmarsat sa spoločne označujú ako „**strany**“.

2. POSTUP

2. Dňa 17. júna 2022 bola Európskej komisii (ďalej len „**Komisia**“) zo strany španielskeho vnútroštátneho orgánu na ochranu hospodárskej súťaže doručená žiadosť o postúpenie podľa článku 22 ods. 1 nariadenia o fúziách týkajúca sa navrhovanej transakcie, ktorou podnik Viasat získa výlučnú kontrolu nad celým podnikom Inmarsat v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia o fúziách (ďalej len „**transakcia**“) ([2]).

3. K žiadosti španielskeho vnútroštátneho orgánu na ochranu hospodárskej súťaže sa následne pripojili vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže Belgicka, Bulharska, Cypru, Dánska, Fínska, Francúzska, Írska, Talianska, Holandska, Rumunska, Švédska a Nórska (ďalej spolu so Španielskom len „**predkladajúce štáty**“).

4. Komisia vydala 26. júla 2022 rozhodnutia, na základe ktorých prijala žiadosti predkladajúcich štátov o postúpenie prípadu a rozhodla sa preskúmať transakcie podľa článku 22 ods. 3 nariadenia o fúziách (ďalej len „**rozhodnutia podľa článku 22**“).

5. Komisii bolo 9. januára 2023 doručené oznámenie o transakcii podľa článku 4 nariadenia o fúziách.

6. Po ukončení prvej fázy vyšetrovania dospela Komisia k záveru, že transakcia vyvoláva vážne pochybnosti, pokiaľ ide o jej zlučiteľnosť s vnútorným trhom, a 13. februára 2023 prijala rozhodnutie o začatí konania podľa článku 6 ods. 1 písm. c) nariadenia o fúziách [ďalej len „**rozhodnutie podľa článku 6 ods. 1 písm. c)**“].

([1]) Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1 – 22.
([2]) Uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (C 14, 16.1.2023, s. 7).

7. Komisia 14. februára 2023 a 20. februára 2023 poskytla oznamujúcej strane niekoľko kľúčových dokumentov.

8. Oznamujúca strana 27. februára 2023 predložila svoje písomné pripomienky k rozhodnutiu podľa článku 6 ods. 1 písm. c) [ďalej len „**odpoveď podľa článku 6 ods. 1 písm. c)**“].

9. V dňoch 7. marca a 20. apríla 2023 sa uskutočnili stretnutia oznamujúcej strany a Komisie k súčasnému stavu.

10. Návrh rozhodnutia bol 15. mája 2023 prekonzultovaný s členskými štátmi počas zasadnutia Poradného výboru pre koncentrácie, ktorý k nemu zaujal kladné stanovisko. Úradník pre vypočutie poskytol kladné stanovisko ku konaniu vo svojej správe, ktorá bola predložená 3. mája 2023.

3. **STRANY**

11. **Viasat** je americká kótovaná spoločnosť (kótovaná na burze NASDAQ) so sídlom v Carlsbade v Kalifornii, ktorá poskytuje služby obojsmernej satelitnej komunikácie. Viasat vlastní a prevádzkuje štyri družice na geostacionárnej dráhe (ďalej len „**družice GEO**“). Okrem toho si Viasat prenajíma kapacitu na družiciach tretích strán. Viasat sa venuje trom hlavným oblastiam podnikania: družicové služby, komerčné siete a vládne systémy.

12. **Inmarsat** je súkromná britská spoločnosť so sídlom v Londýne, ktorá poskytuje služby obojsmernej satelitnej komunikácie na celom svete. Inmarsat vlastní a prevádzkuje tri vlastné družicové siete v rámci svojej flotily pätnástich družíc GEO. Činnosť podniku Inmarsat je rozdelená do štyroch zákazníckych segmentov: letecká doprava, námorná doprava, podniky a verejná správa.

13. Transakcia spočíva v získaní výlučnej kontroly podnikom Viasat nad podnikom Connect Topco Limited (ďalej len „**Connect Topco**“), hlavnou materskou spoločnosťou podniku Inmarsat, a to na základe kúpno-predajnej zmluvy z 8. novembra 2021. Po dokončení transakcie bude podnik Viasat vlastniť 100 % akcií a hlasovacích práv podniku Connect Topco, ktorý bude (nepriamo) vlastniť 100 % akcií podniku Inmarsat. Viasat tak získa výlučnú kontrolu nad podnikom Inmarsat. Táto transakcia preto predstavuje koncentráciu v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia o fúziách.

4. **PRÁVOMOC KOMISIE**

14. Transakcia nemá význam pre celú Úniu v zmysle článku 1 nariadenia o fúziách, keďže obrat strán nedosahuje limity stanovené v článku 1 ods. 2 alebo 3 nariadenia o fúziách.

15. Komisia vydala 26. júla 2022 rozhodnutia podľa článku 22 a nadobudla právomoc kontrolovať účinky transakcie.

5. **RELEVANTNÉ PRODUKTOVÉ TRHY**

16. Na posúdenie transakcie sú relevantné tieto obchodné činnosti strán: i) podniky Viasat a Inmarsat pôsobia v oblasti poskytovania satelitnej kapacity; ii) podniky Viasat a Inmarsat pôsobia v oblasti poskytovania služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy (t. j. Wi-Fi pripojenie pre cestujúcich na palube lietadiel) a iii) podniky Viasat a Inmarsat pôsobia v oblasti poskytovania služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy.

17. Na účely posúdenia transakcie sa Komisia domnieva, že relevantnými trhmi výrobkov sú pravdepodobne trhy s:

i) poskytovaním širokopásmovej satelitnej kapacity;

ii) poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy a

iii) poskytovaním služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy.

18. Prieskum trhu neposkytol jednoznačné zistenie, či by sa relevantné produktové trhy mali ďalej segmentovať ([3]) alebo dokonca byť súčasťou širšieho trhu ([4]) ako uvedené trhy. Presné vymedzenie produktového trhu by však v konečnom dôsledku mohlo zostať otvorené, keďže transakcia by výrazne nenarušila účinnú hospodársku súťaž pri žiadnom realistickom vymedzení trhu.

6. **RELEVANTNÉ GEOGRAFICKÉ TRHY**

19. Komisia po ukončení svojho vyšetrovania dospela k záveru, že trhy s poskytovaním satelitnej kapacity (a ich potenciálnych segmentov vrátane širokopásmovej satelitnej kapacity) a s poskytovaním služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy (a potenciálneho segmentu pre veľké obchodné lietadlá) majú celosvetový rozsah.

20. Pokiaľ ide o trh s poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy, Komisia usúdila, že relevantný geografický trh môže zahŕňať celý svet. Na účely posúdenia transakcie by sa však otázka, či tento trh zahŕňa prinajmenšom EHP alebo celý svet, mohla ponechať otvorená, keďže transakcia by významne nenarušila účinnú hospodársku súťaž pri žiadnom realistickom vymedzení trhu.

7. **POSÚDENIE**

21. V ďalších častiach sú zhrnuté hlavné zistenia Komisie.

7.1. **Nebolo zistené žiadne významné narušenie účinnej hospodárskej súťaže v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na trhu s poskytovaním širokopásmovej satelitnej kapacity**

22. Komisia v rozhodnutí dospela k záveru, že je nepravdepodobné, aby transakcia viedla k významnému narušeniu účinnej hospodárskej súťaže v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na globálnom trhu s poskytovaním širokopásmovej satelitnej kapacity (a jeho potenciálnych segmentov, ako aj na širšom trhu s poskytovaním satelitnej kapacity), najmä preto, že:

23. *Po prvé*, spoločný podiel strán na trhu s kapacitou je naďalej nízky a jeho nárast je v súčasnosti obmedzený (v roku 2022 podnik Viasat vlastnil podiel [10 – 20] % a podnik Inmarsat [0 – 5] %). Obidve strany prenajímajú tretím stranám len malú časť (menej ako [20 – 30] %) svojej satelitnej kapacity, čo je podstatne menej ako u konkurentov, a preto tento údaj pravdepodobne nadhodnocuje postavenie strán na obchodnom trhu.

([3]) Komisia posudzovala tieto možné segmentácie trhu: 1. v prípade poskytovania širokopásmovej satelitnej kapacity je možná segmentácia i) podľa odvetvového segmentu konečného využitia kapacity, ii) medzi satelitnou kapacitou družíc GEO a satelitnou kapacitou na negeostacionárnej obežnej dráhe (ďalej len „**NGSO**“)/nízkej zemskej dráhe (ďalej len „**LEO**“), iii) medzi družicami s vysokou priepustnosťou (ďalej len „**HTS**“) a satelitnou (širokopásmovou) kapacitou bez HTS a iv) medzi satelitnou kapacitou v pásme K_a a pásme K_u; 2. v prípade poskytovania služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy je možná segmentácia i) medzi letmi na krátke a dlhé vzdialenosti, ii) medzi pásmom K_a a pásmom K_u, iii) medzi riešeniami pripojenia na palube lietadiel prostredníctvom družíc GEO a LEO a iv) medzi satelitnou technológiou a technológiou vzduch-zem (ďalej len „**ATG**“) alebo hybridnou technológiou; a 3. v prípade poskytovania služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy je možná segmentácia i) podľa typu lietadla a ii) podľa veľkosti lietadla.

([4]) V prípade poskytovania širokopásmovej satelitnej kapacity Komisia posúdila, či by trh mohol byť súčasťou možného širšieho trhu s poskytovaním satelitnej kapacity (vrátane širokopásmového aj úzkopásmového pripojenia).

24. *Po druhé*, strany pravdepodobne nebudú mať v blízkej budúcnosti žiadnu významnú trhovú silu, a to napriek vyšším podielom na trhu s kapacitou v blízkej budúcnosti (v roku 2025 bude podnik Viasat vlastniť podiel [50 – 60] % a podnik Inmarsat [5 – 10] %). Trh sa vyznačuje významným podielom voľnej kapacity, pričom voľná kapacita konkurentov by mohla pokryť celú prenajatú kapacitu strán pre ich zákazníkov minimálne […]-krát (v súčasnosti aj v blízkej budúcnosti). Kapacita strán teda nie je kľúčová, a preto sa zdá nepravdepodobné, že by zlúčený subjekt mal značný stupeň trhovej sily nad svojimi súčasnými alebo potenciálnymi zákazníkmi.

25. *Po tretie*, po transakcii zostáva na trhu dostatočný počet dôveryhodných konkurentov, ktorí predstavujú dôveryhodnú alternatívu k zlúčenému subjektu. Patria sem existujúci prevádzkovatelia družicových sietí GEO a LEO, ktorí podľa všetkého výrazne konkurujú predmetným stranám, ako napríklad Echostar Corporation, Eutelsat, SES, Intelsat, Iridium, SpaceX, Telesat (Lightspeed) a OneWeb.

7.2. **Nebolo zistené žiadne významné narušenie účinnej hospodárskej súťaže v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na trhu s poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy**

26. Komisia na základe dôkladného vyšetrovania zistila, že transakcia by významne nenarušila účinnú hospodársku súťaž v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na celosvetovom trhu alebo trhu v EHP s poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy (a jeho potenciálnych segmentov), a to najmä preto, že:

27. *Po prvé*, spoločný trhový podiel zlúčeného subjektu ([30 – 40] %, pokiaľ ide o vyčlenené lietadlá) by zlúčenému subjektu neumožnil významne narušiť hospodársku súťaž na tomto trhu napriek tomu, že ide o najvyšší podiel, keďže po transakcii zostáva na trhu niekoľko konkurentov s významným podielom, z ktorých najvyšší vlastní spoločnosť Intelsat s trhovým podielom [20 – 30] % a spoločnosť Panasonic s trhovým podielom [20 – 30] %.

28. Komisia navyše konštatuje, že trhové podiely majú podľa všetkého obmedzenú dôkaznú hodnotu na vznikajúcom trhu, akým je trh s poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov komerčnej leteckej dopravy, a najmä v EHP, kde je miera rozšírenia služieb pripojenia na palube lietadiel relatívne nízka a kde vyvíjajúce sa potreby cestujúcich a neustále sa zlepšujúce konkurenčné ponuky neustále menia kľúčové parametre hospodárskej súťaže. Komisia sa na základe výsledkov prieskumu trhu domnieva, že dopyt zo strany leteckých spoločností je značne diferencovaný a strany nemajú osobitné konkurenčné výhody pre daný súbor kľúčových parametrov hospodárskej súťaže, ktoré by ich odlišovali od konkurentov.

29. Pokiaľ ide o potenciálne konkurenčné výhody strán, ktoré spočívajú vo vertikálnej integrácii, v ponukách v pásme K_a a širokej škále certifikátov, v druhej fáze prieskumu trhu sa objasnilo, že:

i) Vertikálna integrácia nie je potrebná na účinnú hospodársku súťaž na trhu, najmä vzhľadom na nadmernú ponuku satelitnej kapacity v súčasnosti aj v nasledujúcich rokoch, ktorá je nahraditeľná v rôznych prípadoch použitia/odvetvových segmentoch. Okrem toho môžu poskytovatelia služieb pripojenia na palube lietadiel úspešne súťažiť a vyhrávať verejné súťaže s prenajatou kapacitou, pričom viacero poskytovateľov služieb pripojenia na palube lietadiel vrátane podnikov Viasat a Intelsat (ktoré sú vertikálne integrované) úspešne vybudovalo svoje podniky na základe prenajatej kapacity.

ii) Ponuka služieb pripojenia na palube lietadiel prostredníctvom pásma K_a nie je nevyhnutná na účinnú konkurenciu na trhu. Neexistuje žiadna jednoznačná technická alebo výkonnostná výhoda pásma K_a v porovnaní s pásmom K_u. Obidve frekvencie majú z pohľadu leteckých spoločností rôzne výhody a nevýhody, z pohľadu cestujúcich však ponúkajú podobný výkon.

iii) Na účinnú konkurenciu na trhu sa nevyžaduje široká škála certifikátov. Hoci mnohé letecké spoločnosti oceňujú predkladanie certifikácií pri verejnej súťaži, certifikácie pre linkovú montáž a modernizáciu nie sú nevyhnutnou podmienkou na predloženie ponuky alebo získanie zákazky na poskytovanie služieb pripojenia na palube lietadiel, pokiaľ sa uchádzač zaviaže alebo predloží prísny časový plán na ich získanie.

30. *Po druhé*, po transakcii zostáva na trhu dostatočný počet dôveryhodných konkurentov. Komisia konštatuje, že hlavnými zákazníkmi strán v EHP sú veľké komerčné letecké spoločnosti, z ktorých väčšina využíva prístup založený na viacerých zdrojoch. Na základe výsledkov prieskumu trhu Komisia na účely posúdenia transakcie dospela k záveru, že spoločnosti Intelsat, Panasonic a Anuvu predstavujú po transakcii dôveryhodné alternatívy k zlúčenej spoločnosti. Okrem toho sa spoločnosť SpaceX začala uchádzať o zmluvy o poskytovaní služieb pripojenia na palube lietadiel a od svojho vstupu na trh v roku 2022 už uzatvorila takéto zmluvy v oblasti komerčnej leteckej dopravy so šiestimi leteckými spoločnosťami. Hoci v súčasnosti nie je isté, kedy spoločnosť SpaceX tieto zmluvy v plnej miere zrealizuje a či a do akej miery môže ďalej expandovať v oblasti služieb pripojenia na palube lietadiel na komerčné účely, prinajmenšom obmedzí zlúčený subjekt vo verejných súťažiach o poskytovanie služieb pripojenia na palube lietadiel po transakcii, resp. sa môže stať dôveryhodnou alternatívou k zlúčenému subjektu v nasledujúcich troch rokoch.

31. *Po tretie*, trh je v štádiu vzniku a je na ňom množstvo potenciálnych nových účastníkov. Najmä Európa poskytuje súčasným konkurentom a novým účastníkom trhu významné príležitosti na dodatočné využitie služieb pripojenia na palube lietadiel pre letecké spoločnosti so sídlom v Európe, najmä pre lety na krátke vzdialenosti (v rámci Európy). Miera rozšírenia lietadiel na krátke vzdialenosti v Európe je 24,4 % v porovnaní so 72,9 % v USA a takmer všetky letecké spoločnosti, ktoré podliehali prieskumu trhu Komisie, očakávajú, že dopyt po službách pripojenia na palube lietadiel sa v nasledujúcich troch rokoch zvýši. Prevádzkovatelia LEO a GEO družíc investujú do rozširovania svojich kapacít viacerými spôsobmi, napríklad prostredníctvom vypúšťania nových družíc alebo uzatvárania partnerstiev so subjektmi pôsobiacimi v oblasti poskytovania služieb pripojenia na palube lietadiel (vrátane poskytovania hybridných riešení v oblasti pripojenia na palube lietadiel prostredníctvom družíc GEO/LEO). Viacerí potenciálni noví účastníci verejne oznámili svoj zámer vstúpiť na trh. Komisia preto považuje za pravdepodobné, že ak v najbližších troch rokoch nedôjde k ich vstupu na trh, tak aspoň k nadviazaniu partnerstiev s potenciálnymi novými účastníkmi.

7.3. **Nebolo zistené žiadne významné narušenie účinnej hospodárskej súťaže v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na trhu s poskytovaním služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy**

32. Komisia v rozhodnutí dospela k záveru, že je nepravdepodobné, aby transakcia viedla k významnému narušeniu účinnej hospodárskej súťaže v dôsledku horizontálnych nekoordinovaných účinkov na globálnom trhu s poskytovaním služieb pripojenia na palube lietadiel pre zákazníkov obchodnej leteckej dopravy (a jeho potenciálneho segmentu pre veľké obchodné prúdové lietadlá), najmä preto, že:

33. *Po prvé*, spoločný podiel zlúčeného subjektu je nízky. Viacerí konkurenti naďalej vlastnia vyššie trhové podiely, pričom najvyšší podiel vlastnia spoločnosti Iridium Communications [40 – 50] % a Gogo Business Aviation [30 – 40] %. Navyše, na celosvetovej úrovni trhu s poskytovaním služieb širokopásmového pripojenia na palube lietadiel pre obchodné prúdové lietadlá by bol podiel zlúčeného subjektu takisto nízky, so spoločným trhovým podielom [30 – 40] %. Podiel zlúčeného subjektu by bol stále nižší ako trhový podiel spoločnosti Gogo [60 – 70] %.

34. *Po druhé*, po transakcii zostáva na trhu dostatočný počet dôveryhodných konkurentov, ktorí sú dôveryhodnými alternatívami k zlúčenému subjektu. Výsledok prieskumu trhu potvrdil, že konkurenti ako Iridium Communications, Gogo, SES (Luxstream), IDAIR, Intelsat (FlexExec), Smart Sky a SpaceX výrazne konkurujú stranám.

35. *Po tretie*, súčasné rušivé trhové podmienky pre pripojenie na palube lietadiel v komerčnej leteckej doprave sa rovnako vzťahujú aj na služby pripojenia na palube lietadiel v obchodnej leteckej doprave, a to aj v prípade konkurenčných výhod novovznikajúcich obežných dráh NGSO/LEO, akými sú kratšie oneskorenie, väčšia hustota a odolnosť siete, takmer celosvetové pokrytie a nižšie náklady. Okrem toho je trh veľmi dynamický a v budúcnosti bude prechádzať významnými zmenami. Navyše sa očakáva, že celkový počet pripojených veľkých obchodných lietadiel vzrastie z menej ako 4 500 na konci roka 2021 na viac ako 12 000 do roku 2031. Komisia preto považuje za pravdepodobné, že ak v najbližších troch rokoch nedôjde k ich vstupu na trh, tak aspoň k nadviazaniu partnerstiev s potenciálnymi novými účastníkmi.

7.4. **Záver**

36. V rozhodnutí sa preto dospelo k záveru, že oznámená koncentrácia nevyvoláva vážne pochybnosti o jej zlučiteľnosti s vnútorným trhom.

8. **ZÁVER**

37. V priloženom rozhodnutí sa dospelo k záveru, že navrhovaná transakcia by neviedla k významnému narušeniu účinnej hospodárskej súťaže na vnútornom trhu alebo na jeho podstatnej časti.

38. V rozhodnutí sa preto navrhuje vyhlásiť transakciu za zlučiteľnú s vnútorným trhom v súlade s článkom 2 ods. 2 a článkom 8 ods. 1 nariadenia o fúziách a článkom 57 Dohody o EHP.